

Kuinka huono Suomen kilpailukyky oikein on? - kommentti Pekka Sauramolle

Simo Pinomaa 18.5.2015

Aiheita

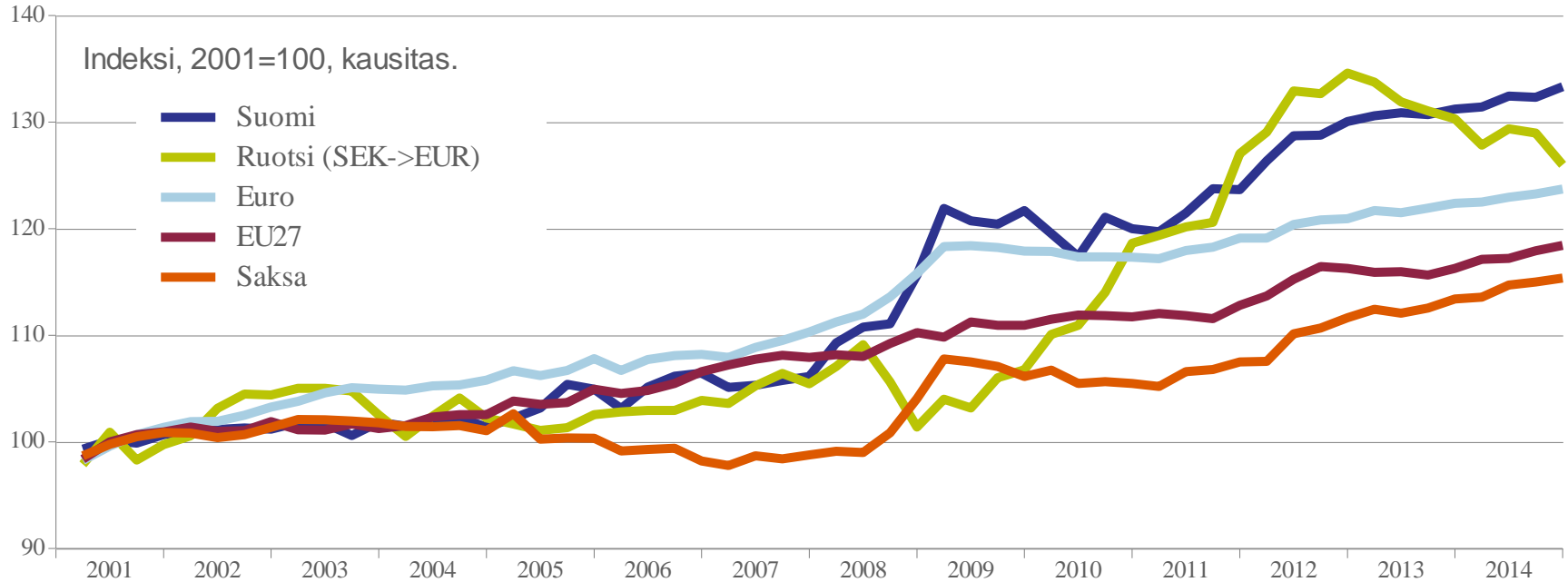
- Mikä on lähtöpiste?
- Muutos vai taso?
- Reaaliset vai nimelliset yksikkötyökustannukset?
- Miten Suomen talous ja vientisektori todellisuudessa pärjää?

Mikä lähtöpiste?

- Jos indeksin lähtöpiste asetetaan vuoteen 1990
  - kilpailukyky oli erityisen huono
  - Indeksiin mukaan 1990-luvun alun kilpailukyvyn parannus
    - Suomen yksikkötyökustannukset nousevat 2013 mennessä Ruotsia hitaammin.
- Lähtöpisteen muutos vuodesta 2000 vuoteen 2001 vaikuttaa paljon Ruotsin asemaan
- Mahdoton varmaan sanoa mikä on ”oikea” lähtötaso.

Nimelliset yksikkötyökustannukset

Koko talous

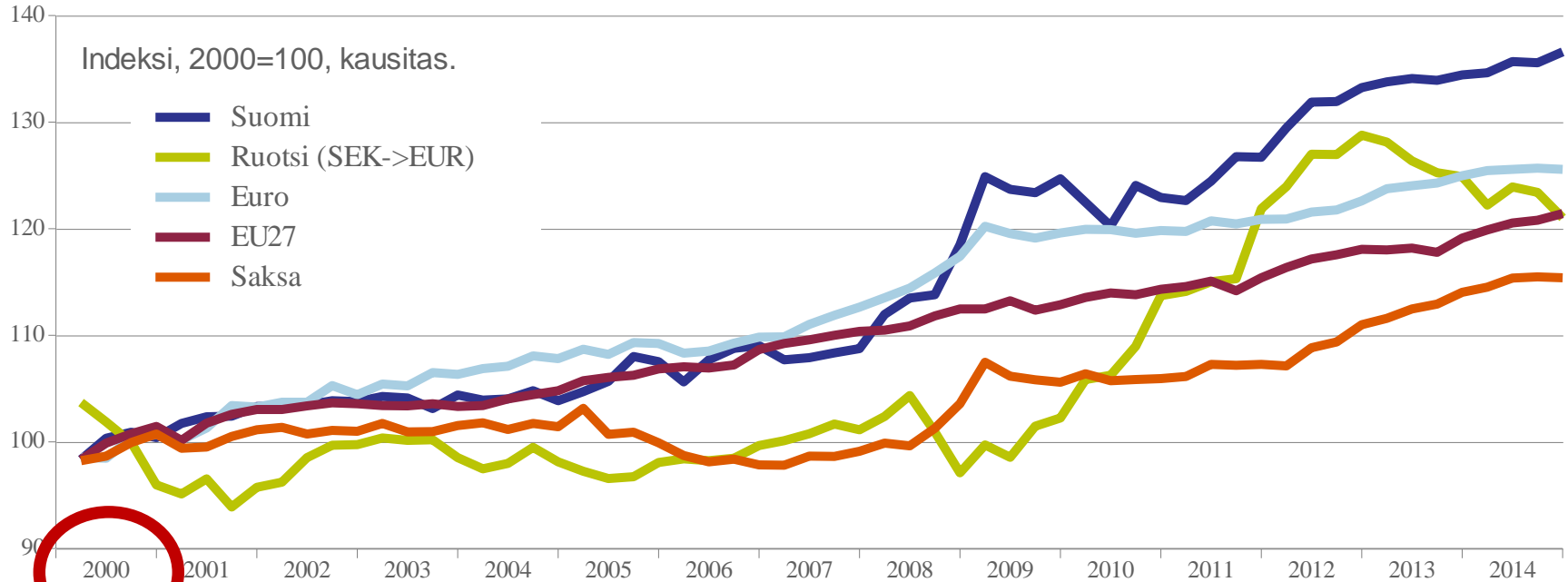

Lähde: Eurostat

13.5.2015/yktk3/jka/EKI Talusgraafit

Nimelliset yksikkötyökustannukset

Koko talous

Indeksin lähtöpiste vuoteen 2000

Lähde: Eurostat

18.5.2015/yktk3/jka/EKI Talusgraafit

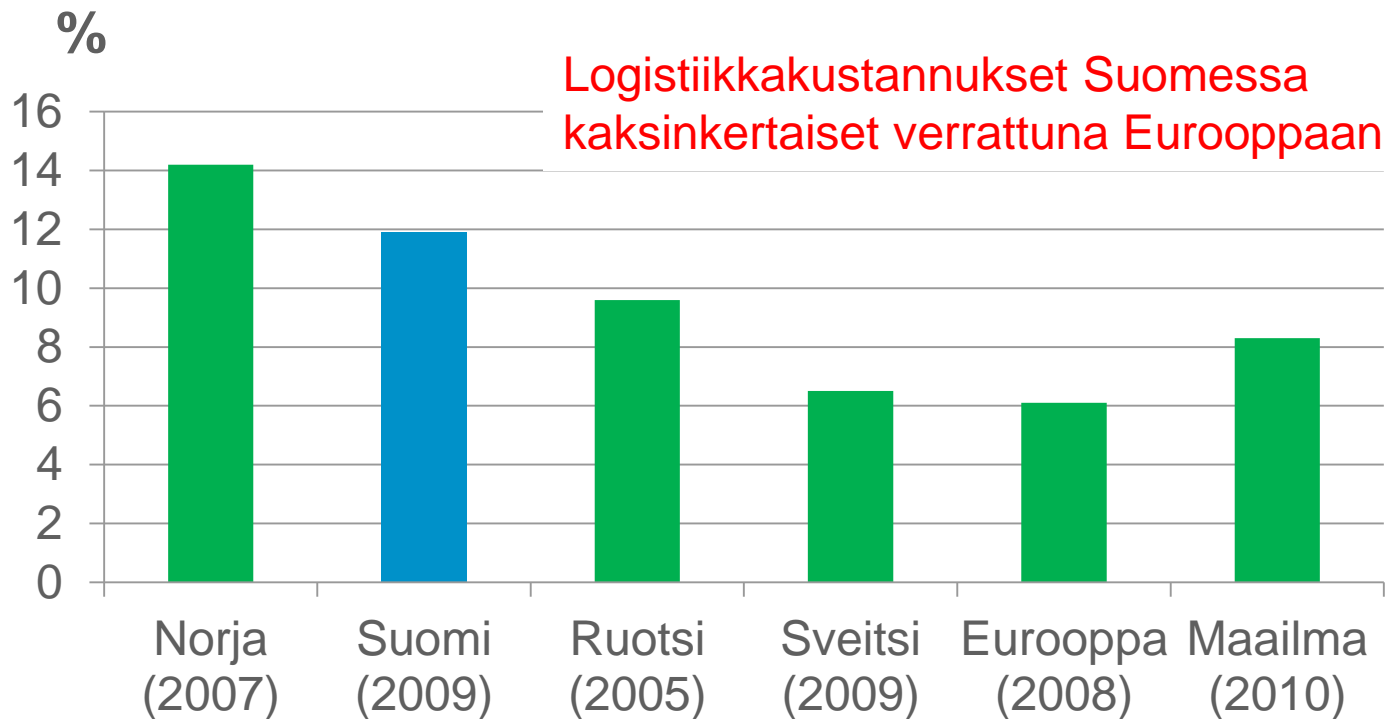
Elinkeinoelämän keskusliitto

Muutos vai taso ?

- Yksikkötyökustannuspohjaisessa vertailussa ei pelkästään tarkastella muutosta vaan myös tasoa
  - Kilpailukyvyn taso Sauramon mukaan Suomessa melko hyvä.
- Kilpailukyvyn tasoa on kuitenkin vaikea vertailla eri maiden kesken
  - toimialarakenne on erilainen,
  - myös teollisuuden päätoimialat ovat rakenteellisesti erittäin vaihtelevia.
    - kemiassa öljy, muovi ja lääkkeet (osuudet varmasti erilaiset eri maassa)
  - Miten taso tarkastelu muuttuu, jos tehtäisiin tarkemmalla jaolla?
- Tarvitseeko Suomen vientisektori paremman kilpailukyvyn tason syrjäisen sijainnin takia, koska logistiikkakulut korkeammat?

Logistiikkakustannukset suhteessa BKT:hen

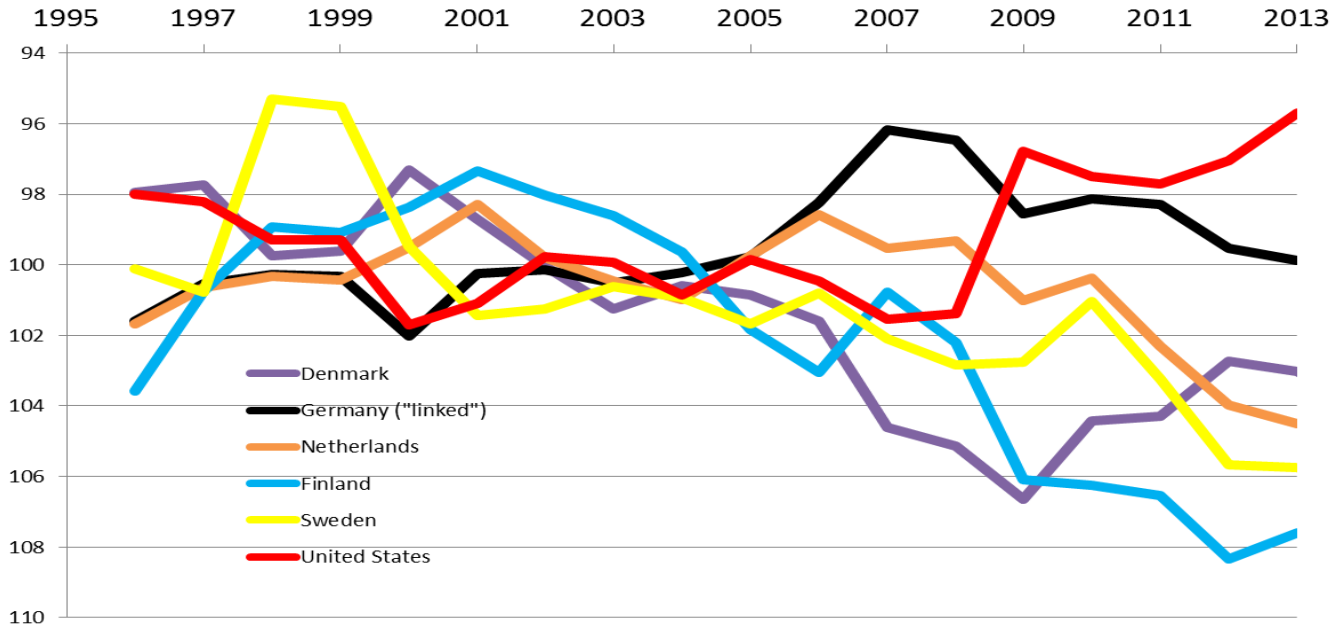
Reaaliset vai nimelliset yksikkötyökustannukset?

- Sauramo käyttää indikaattorina vain nimellisiä suhteellisia yksikkötyökustannuksia.
  - Olisiko kehitys erilainen, jos indikaattorina olisi reaaliset yksikkötyökustannukset?
  - Mika Malirannan mukaan tällä mittarilla Suomen kehitys on ollut heikko vuodesta 2002 lähtien.
- Reaalinen mittari ottaa huomioon lopputuotteiden hinnat
  - positiivinen muutos vaikuttaa kilpailukykyyn myönteisesti
  - välituotteiden hintojen vaikutus päinvastainen
    - Kuvaa kansantalouteen syntyvien tulojen määrää
- Ongelmana, että mittari kuvaa käänteisesti kannattavuutta (työn tulo-osuutta) ja siihen vaikuttaa yritysten marginaalit ja markkinavoima
  - Toisaalta teollisuudessa kilpailu on kovaa ja yritykset ovat yleensä hinnan ottajia.
    - Mittari sopinee hyvin teollisuuteen....?

Reaaliset yksikkötyökustannukset

Real unit labour costs: total economy :- Performance relative to the rest of 37 industrial countries: double export weights
Average of 1996-2007 = 100

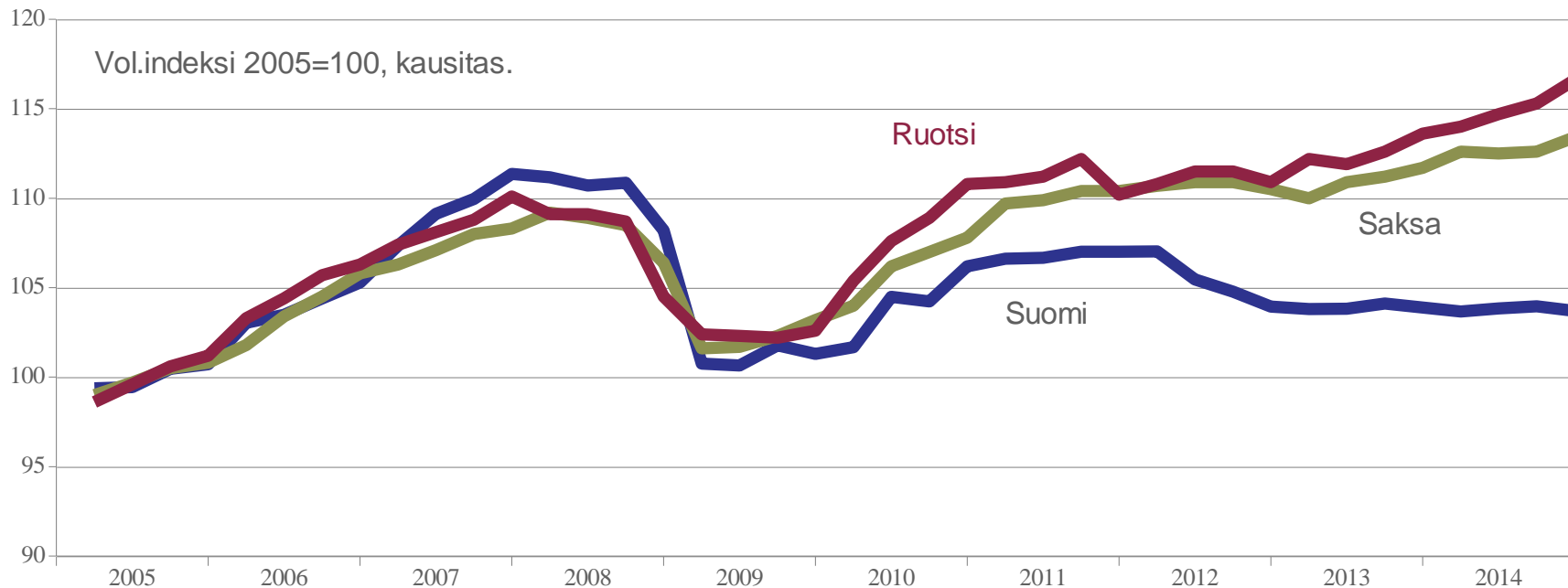

Lähde: AMECO, Mika Maliranta

Kilpailukyky on ilmiönä monimutkainen

- Voidaan perustella melkein millainen johtopäätös tahansa, kun dataa tarkastellaan eri näkökulmista.
  - Vrt. tupakan ja syövän vaikeasti todistettavat yhteydet
- Vaikea löytää yhteinen ”tilannekuva” ekonomisten keskustelusta. Siksi ”kokonaisarvion” tekemiseksi kannattaa katsoa myös, miten Suomen talous ja ennen muuta vientisektori on todellisuudessa pärjännyt:
  - vienti, vaihtotase, teollisuustuotanto, investoinnit, työllisyys
- Näiden mittarien mukaan Suomen vientisektorilla ei mene hyvin ja on ilmeistä, että Suomen talouden (ml. julkinen talous ja työllisyys) ongelmat pohjimmiltaan johtuvat näistä tekijöistä.
  - Syyt osaltaan rakenteellisia (paperi, kännykät), mutta todennäköisesti taustalla on myös liiallinen kustannusten nousu.
- Maltillisen palkkapolitiikan suoraa vaikutusta Suomen vientimenestykseen tuskin koskaan voidaan vedenpitävästi todistaa.
  - Ei olisi viisasta kuitenkaan jättää käyttämättä tätä korttia, kun sillä tässä tilanteessa erittäin todennäköisesti olisi myönteinen vaikutus talouteen.

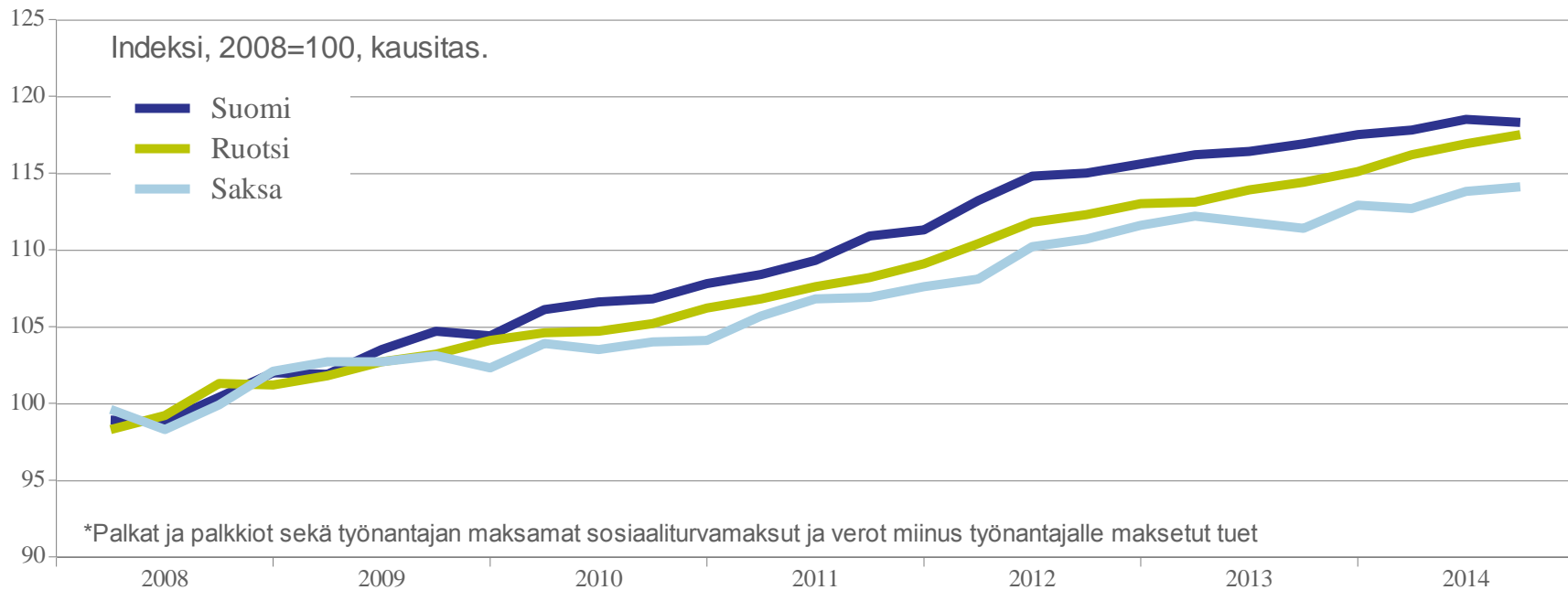
Bruttokansantuote

Lähde: Eurostat

30.3.2015/kokn35/jka/EKI Talusgraafit

Työvoimakustannukset* yksityisellä sektorilla

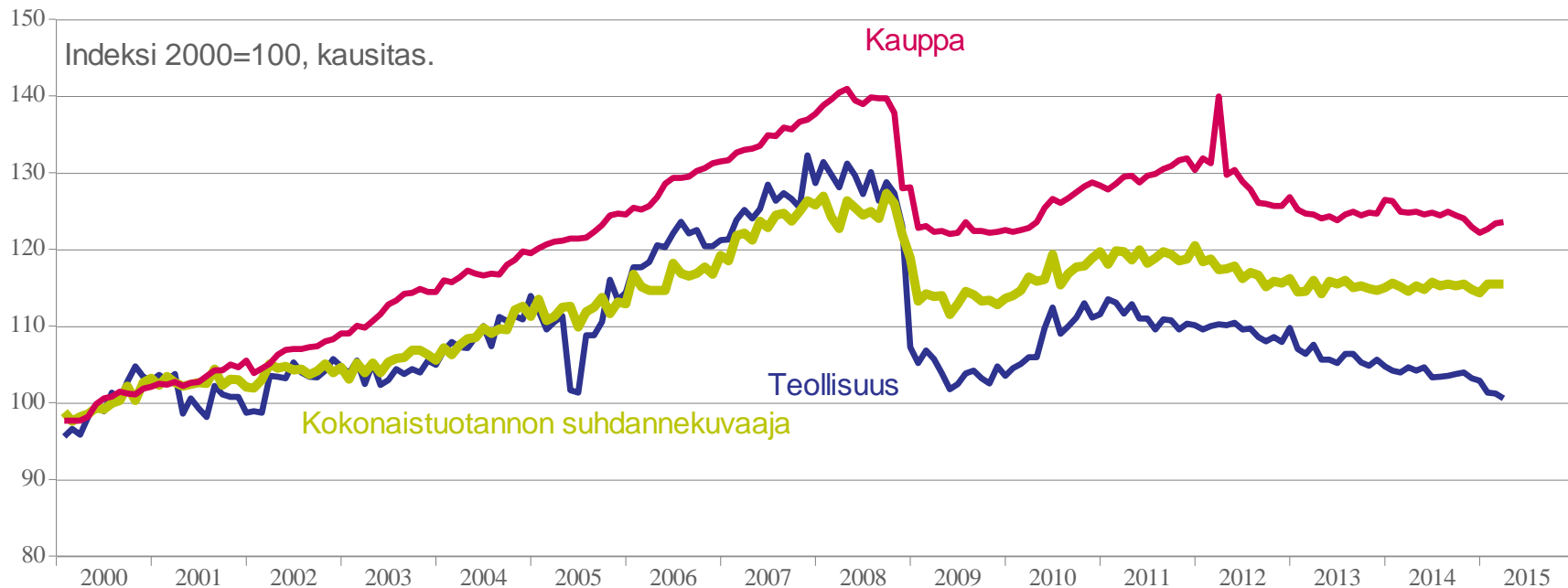
Lähde: Eurostat

11.3.2015/tvkt1/jka/EKI Talousgraafit

Elinkeinoelämän keskusliitto

Tuotannon kehitys

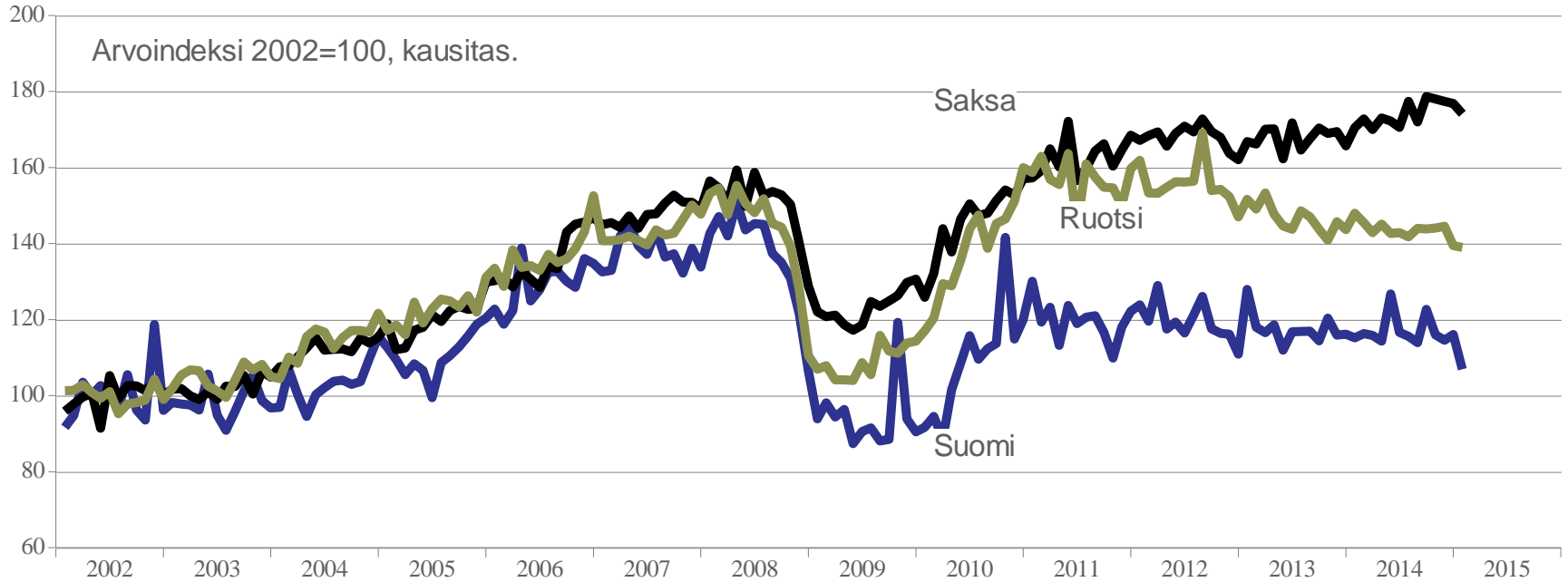
Lähde: Tilastokeskus

13.5.2015/kokk2/jka/EKI Talousgraafit

Elinkeinoelämän keskusliitto

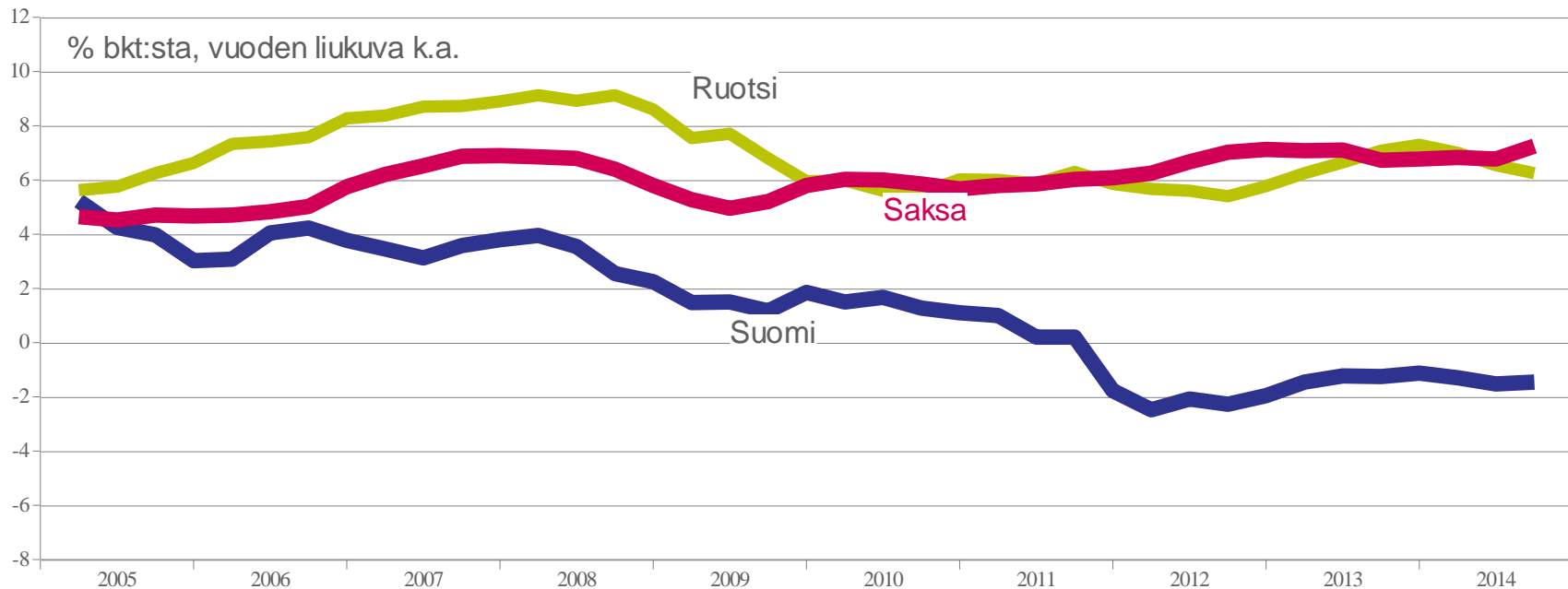
Tavaravienti

Lähde: Eurostat

30.3.2015/vien5/jka/EKI Talusgraafit

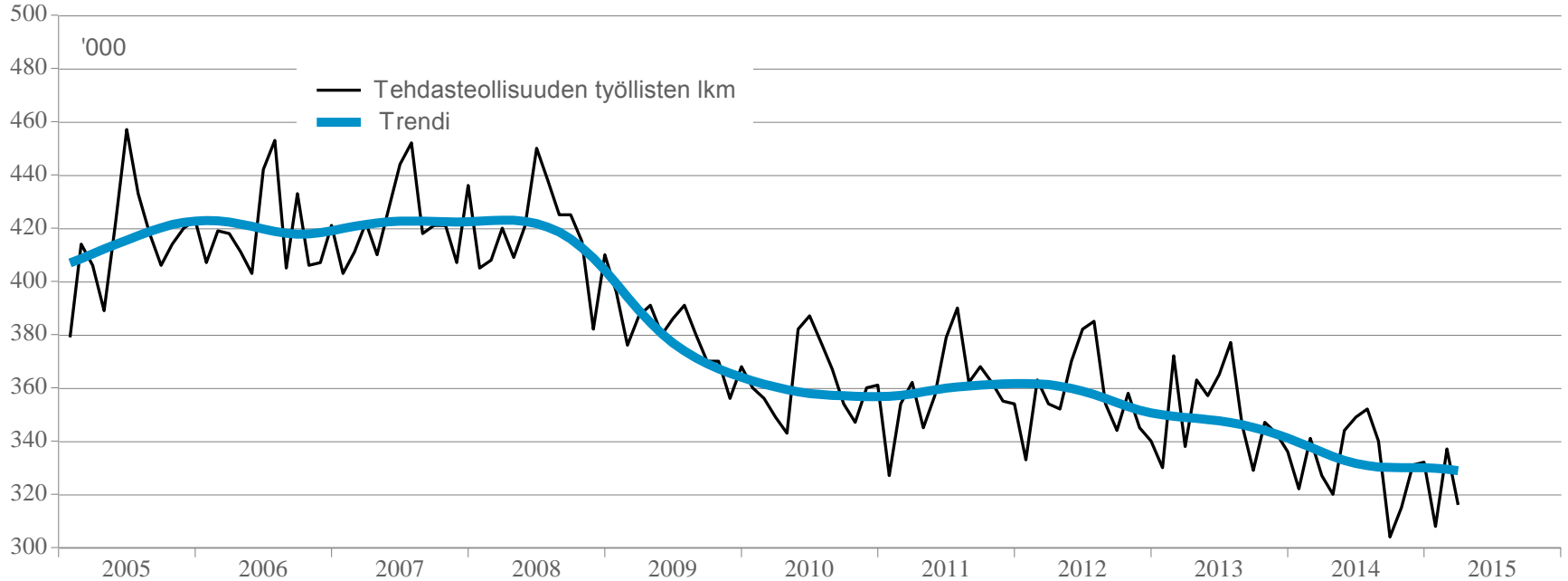
Vaihtotase

Lähde: Eurostat

6.3.2015/kava5/jka/EKI Talusgraafit

Tehdasteollisuuden työlliset

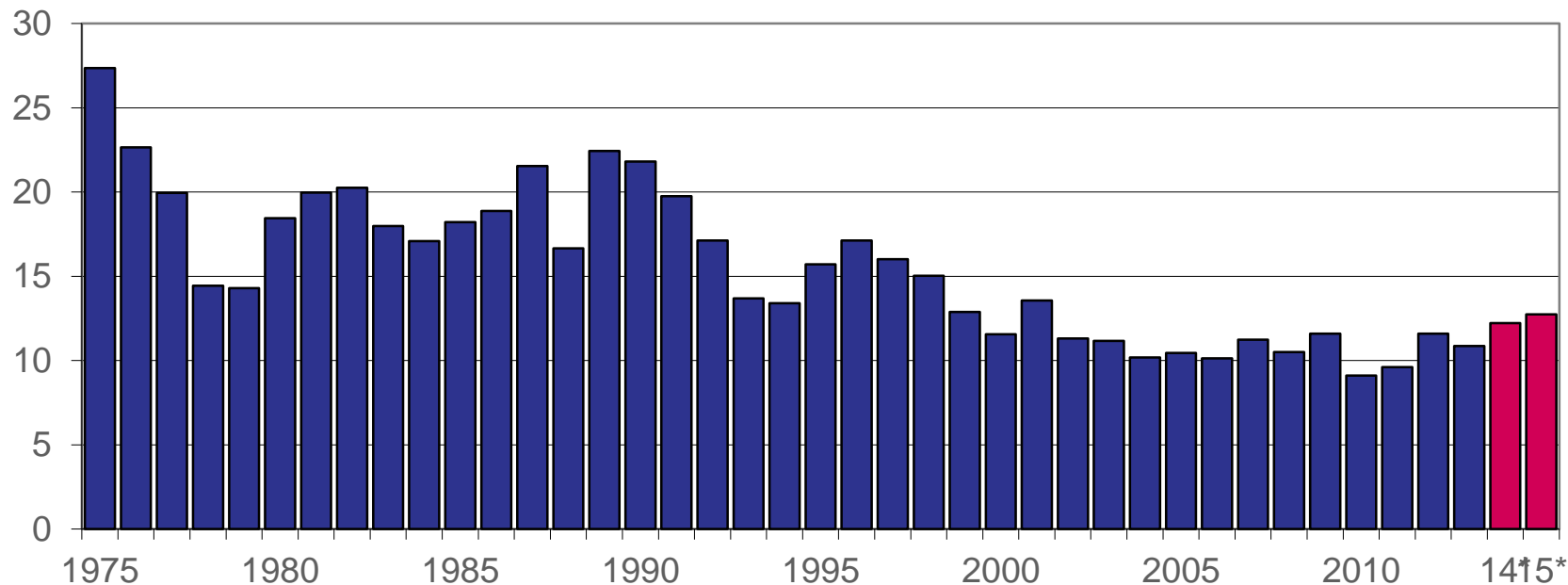
Lähde: Tilastokeskus

23.4.2015/tyot6/jka/EKI Talousgraafit

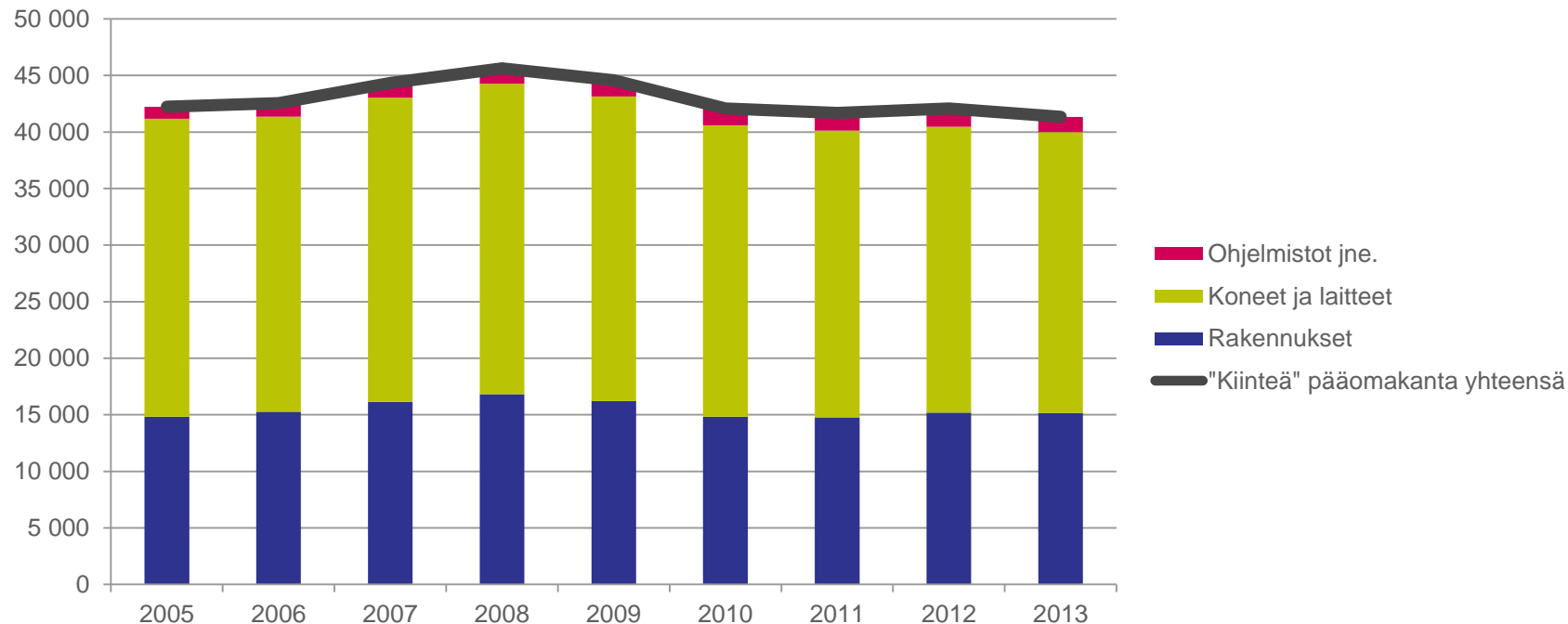
Tehdasteollisuuden investointiaste

Kiinteät investoinnit, % jalostusarvosta

Lähde: Tilastokeskus, vuodet 2014–2015 EK:n Investointitiedustelu

Teollisuuden pääomakannan kehitys (M€)

Lähde: Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito

Kiitos!